Odată pe săptămână...

RUDI WETZER FACE CONFIDENȚE...

Viața sportivă și de aventuri a marelui nostru jucător de football

O casă cu 16 copii. - Școlar de mâna șaptea. Prinț al maidanului. - Pentru prima oară la Budapesta. - Vânzător de covrigi și negustor de cai. Telegrafist la Timișoara. Muritor de foame la Belgrad. „Nu fac vânzare" lubesc!... La nașterea „Ripensiei". În pregătirea unui urmaș

Continuare din pag. I-a

în buzunar, 10 coroane în pușculiță și m'a trimis acasă.

Bătaia-i ruptă din rai

«La Timișoara, am căzut pe neașteptate. Surpriza a fost mare și pentru mine și pentru părinți. Pentru mine, deoarece părinții mai făcuseră câțiva copii, iar pentru părinți pentru că le venise netam nesam, necazuri noui pe cap. Cum și-au manifestat părinții bucuria revederii, să nu mai dea Dumnezeu. Noroc că eram încă de pe atunci robust, căci altfel nu mai apucam să stau de vorbă azi cu d-ta.

«Și, bătaia mi-a intrat, cum se zice, la cap. Mă cumințisem. Tata, împins de griji și de nevoi, a fost nevoit să lucreze și suplimentar, iar eu am fost dat să continui Școala Normală, pentru care nu știu cine dracu, îmi descoperise aptitudini serioase.

«In cei doi ani cât am mai mers la școală, n'am mai văzut minge. Aveam oroare de ea, pentru că mă gândeam la pumnul greu al tatei.

Jucător la Juventus

Vânzător de cornuri

«1914. Războiul. Tata a plecat pe front. Eu aveam 13 ani și privilegiul de a moșteni locul vacant de cap al familiei. Bani nu aveam, iar frații și surorile nu vroiau să știe. De dimineață și până seara urlau de foame de ți se rupea inima. Mama n'avea unde să lucreze, iar ajutor nu primeam de nicăeri.

«Și așa, într'o bună dimineață, înfricoșat de gândul că familia va începe corul foamei, am luat din pod un coșuleț și am plecat la Jimbolia. Acolo era un simigiu care ne cunoștea familia și care a acceptat să îmi vândă pe datorie o sută de cornuri. Intors la Timișoara, mă mână gândul să le dau plozilor de mâncare.

«Eu însă aveam spirit practic de negustor, (vezi, și în materia asta am fost precoce) așa că, imediat ce am trecut de bariera, am început să vând din ele.

«Până acasă, coșul era gol, iar buzunarul plin.

«Din câștig am cumpărat cele necesare pentru gură, iar a doua zi, după ce am achitat datoria, am repetat operația.

«Devenisem așa dar un bun șap d familie, deși nici mustața nu începuse încă să-mi mijească.

Din nou la Budapesta

«Negoțul mergea atât de bine, încât la un moment dat începuse să mă frământe ideea să fac cornuri în regie proprie.

«Intr'o dimineață, însă, sosește unchiul dela Budapesta. Ingrijat de soarta noastră, se aprovizionase cu atâta bănet cât nu văzusem în viața mea. Și i-a oferit mamei o sumă importantă, care să ne ajungă până s'o întoarce tata din război. In schimb m'a cerut din nou la Budapesta (se înșelase bietul în ceiace privește sarcina nevestei).

«La Budapesta, m'a înscris la școala de comerț. După negoțul pe care-l făcusem la Timișoara, școala de comerț i se păruse unchiului foarte indicată. Mie însă nu, așa că, după 6 luni am luat din nou drumul Timișoarei, unde am continuat să mă ocup de vechea mea negustorie.

Unde s'a născut «Chinezul»

«Când tata s'a întors, eu aveam 15 ani. Băiat mare, viguros, deștept (te rog să mă crezi). M'a băgat ucenic la C.F.R., pentru că vechea familie a Wetzerilor nu era o familie de negustori. Neam de neamul nostru n'a făcut negoț, așa că nu se cădea, ca tocmai eu, băiatul cel mai mare, să calc tradiția.

«La C. F. R. a început însă adevărata mea carieră sportivă. Acolo, oricine intra și avea picioare tefere, trebuia să joace football. Adică să facă parte din clubul «Chinezul», proprietatea C. F. R.-ului.

«Eu nu eram ageamiu, așa că de la început mi-am găsit loc în echipa I B. După primele matchuri, m'au avansat în echipa I A.

Negustor de cai

«La Chinezul am devenit vedetă. Echipa nu se putea mișca fără mine. Și când lumea nu era mai dragă, a venit revoluția comunistă a lui Bella Khun. Ne-am lăsat de football și de C. F. R. Eu însă m'am apucat din nou de negustorie. De data aceasta de negustorie serioasă, pentru că pe nimica toată se puteau cumpăra munți de marfă.

«După înfrângerea nemților, ăștia au început să se retragă și au trecut și pe la noi. Cu banii agonisiți pe vremea uceniciei la C. F. R., am cumpărat tot ce se putea cumpăra dela ei: butoae de marmeladă, vagoane de... cozi de topor și cai. Ca să vezi ce afaceri se puteau face, este de ajuns să-ți spun că pentru două coroane, căpătam un cal de toată frumusețea.

«Și Wetzer amărât, probabil, că astăzi caii sunt mai scumpi, golește nostalgic încă un păhărel de Drăgășani...

Profesionist și profesor

...«Da da, alte vremuri. S'a făcut apoi liniște. Au venit românii în Timișoara și footballul a început din nou să fie prețuit. Eu, din nou vedetă la Chinezul. Și încă vedetă mare, pentru că după ce am jucat un match cu Törekves din Budapesta, venit în turneu prin Banat, am fost... răpit de ei. Răpit, vorba vine. Asta era impresia celora de la Chinezul. Eu însă mă înțelesesem din vreme și în taină cu conducătorii clubului unguresc, cari îmi ofereau mari avantagii.

«Dispărusem fără urme din Timișoara.

«Nimeni nu știa de soarta mea. Toți erau îngrijați, până când le-a căzut sub ochi un «Nemzeti Sport», unde eram anunțat în formația Törekves-ului. M'au înjurat, probabil, dar mie nu-mi păsa, pentru că la Budapesta noul meu club îmi asigurase o situație excelentă: leafă fixă și... profesor peste ucenicii de la căile ferate.

Devenisem profesionist și... profesor.

Pentru banii pe care mi-i dădea Törekves, îmi cerea însă foarte mult. Făceam de toate și jucam de toate, în afară de portar.

«Acolo am învățat să joc football pentru bani. Dacă n'aș fi avut o școală atât de bună, cine știe dacă nu aș fi fost azi un simplu geambaș, sau un vânzător de coade de topor...

Telegrafist la Timișoara

«Succesele mele în capitala Ungariei, nu dădeau pace celor din Timișoara. Li se părea că li s'a uzurpat un drept și că este o crimă ca «Rudi» al lor să mai fie lăsat multă vreme printre străini. Era — de altfel — și părerea mea. Ei n'aveau însă cu ce să mă plătească. Trecuse vremea jocului pentru distracție...

«Și nu m'am întors la Timișoara, decât după ce a luat ființă clubul «Unirea», primul club românesc din Banat. Asta se petrecea în 1921.

O telegramă, o promisiune (slăbiciunea mea era să cred pe oameni pe cuvânt) și... din nou la Timișoara.

«Acolo n'aveau la dispoziție bani prea mulți, însă conducătorii Banatului aveau foarte multă trecere pe la autorități. M'au întrebat unde vroiam să fiu numit și m'au numit: *telegrafist la C. F. R.* Dacă ceream să mă facă moașă comunală, îmi satisfăceau și acest capriciu, mai ales că la noi acasă era în permanență o adevărată maternitate.

Muritor de foame la Belgrad

«Dar, vezi, eu nu sunt omul care să stau pe loc și să mă mulțumesc cu ceiace am. Intr'un rând, după un match la «Banatul», am primit o ofertă avantajoasă din partea unuia din spectatori, membru conducător la Beogradsky din Belgrad. I-a plăcut jocul meu și mi-a făcut o ofertă foarte avantajoasă: 4000 dinari pe lună (circa 12 mii lei) și un serviciu bine plătit.

«N'am stat pe gânduri o clipă. Dorul de ducă mă apucase din nou și, fără să spun nimănui nimic peste noapte am trecut în Jugoslavia cu noul meu patron.

«La Belgrad însă nu mi s'a dat ceeace mi s'a promis. Leafa mi se plătea cu târâita, până când nu mi s'a mai dat un ban. De serviciu n'a fost vorbă un moment, pentru că n'aveau unde să-mi dea. Așa că o rau zile întregi când nu mâncam nimic. Făceam «foame» serioasă. Norocul meu a fost că l-am întâlnit în aceiași nenorocită situație pe Laky, colegul meu de mai târziu de la Juventus. Și lui i se promisese marea și sarea și până la sfârșit i s'a dat și lui dreptul de a se culca flămând. Ne învârteam fără rost prin Belgrad și ne consolam cu... dragostea. In lipsă de altceva mai bun, făceam curte fetelor de prin grădinele publice.

«Când se întâmpla ca aceste fete să fie menajere prin case mai înstărite, se potolea pentru o bună bucată de vreme și foamea din noi...

«Asta nu înseamnă că nu am jucat cu tragere de inimă la Beogradsky. Imi ghiorăiau mațele de foame și marcam goaluri.

«La Beogradsky am jucat cel mai bun football din cariera mea și am reușit să fac din el, un club puternic, care a devenit apoi cunoscut în toată Europa.

«Toți jucătorii de acum dela Beogradsky sunt elevii mei și când se întâmplă să trec prin Belgrad, nu scapă nici unul ocazia să mă ridice în slava cerului.

«Din «maestre» nu mă scoate nici unul.

«Mie-mi place să-i văd recunoscători pentru ceeace am făcut din ei și din clubul lor. Când îmi aminteșe însă că mi-au rămas datori vreo 7000 de dinari, îmi vine să-i strâng de gât...

«I-am iertat totuși de mult, pentru că nu sunt ranchinos. Dacă aș fi fost să mă supăr pentru toate câte mi s'au făcut, cine știe dacă nu mă lasam de multe de meserie, sau rămâneam moașă — pardon, telegrafist, la Timișoara

Angajat pentru București

«Intr'o după amiază, lihnit de foame, mă găseam cu băeții de la Beogradsky la antrenament. Pe margine, câțiva spectatori.

«Deodată, cineva se apropie de mine și-mi vorbește pe românește. Era d. Sergiu Petrovici, vicepreședinte la «Juventus» din București.

— «Mergi la București cu mine?

— «Merg!

— «Astă seară chiar?

— «Astă seară.

«Perspectiva unei mese bune și a unui salar care să mi se plătească într'adevăr, mă copleșea.

«Plecăm cu avionul!

«De ce nu.

«O mâncare cumsecade mă făcuse să accept un drum cu avionul, deși, să-ți spun drept, nu aveam curajul. Nu e vorbă, pe vremea aceia, lucrul nu era chiar atât de obișnuit ca în ziua de azi.

«Până seara însă m'am răsgândit, mai ales că primisem și un mic aconto, cu care am putut mânca împărătește la cel mai mare restaurant din centru.

«D. Petrovici a acceptat, după stăruințele mele, să viu la București cu trenul. D-sa fiind grăbit a plecat cu avionul, urmând să mă ia în primire în gara de Nord.

In civilitate: **Jos: Hocksary, căp. Ghețaru, Wetzer; sus: Täntzer, Semler și Vogl.**

Nu fac «vânzare»

«In gara de Nord însă n'am ajuns atât de curând. M'am urcat e drept, în tren, pe furiș, fără să știe cineva în afară de Laky. In gară la Timișoara m'a așteptat fratele meuPișta care m'a rugat să continui călătoria a doua zi, deoarece Chinezul pleacă la București să joace cu Juventus. Am rămas în Timișoara și Duminică am sosit în București, împreună cu foștii mei colegi de club, contra cărora trebuia să joc.

«La început mi-am zis. Meseria-i meserie. Joc! La prânz însă mi-am schimbat părerea. Nu mă lăsa inima să fac așa ceva.

«Ce crezi că am făcut?

— *Ai jucat la Chinezul contra Juventus-ului?...*

— Nu!...

— *Ai făcut «vânzare?...*

— «N'am făcut și n'am să fac în viața mea.

— *Atunci?*

— M'am ascuns la un prieten și am preferat să nu mă duc la match.

„Juventiștii m'au așteptat mult și bine și au fost nevoiți în cele din urmă să mă înlocuiască.

„In ascunzătoarea mea m'a descoperit însă cineva. Nu unul dela Juventus ci unul dela „Unirea" din Timișoara.

Din nou la «Unirea»

„A doua zi eram din nou membru la „Unirea", cu slujbă, leafă și alte avantaje.

„La Timișoara n'am stat de data asta decât 3 luni. Nu știu ce, dar aveam impresia că mă mănâncă tălpile. Când într'o zi un emisar al lui Beogradsky mi-a făcut noi propuneri, am uitat de toate câte am pătimit și m'am întors la Belgrad, ca și cum acolo era raiul pe pământ.

„O lună de zile mi-a fost suficient ca să mă satur din nou de Belgrad. Deși de data asta s'au purtat mai bine și deși nu mai făceam foame. Ii aveam la mână cu un contract legalizat, așa că nu aveau încotro.

„Intr'o dimineață citesc în ziare că a doua zi, Duminică, „Chinezul" joacă cu Slovan la Viena. M'am urcat în tren și iată-mă în capitala Austriei, în mijlocul prietenilor din copilărie. Surpriza pe care le-am făcut-o, nu o vor uita niciodată.

— Și al plecat desigur la Timișoara...

„Ba bine că nu.

Epoca de glorie a «Chinezului»

— „Era în 1926. Am revenit la Chinezul. Clubul în care învățasem foot-ballul era în plină glorie. Avea cea mai puternică echipă din țară. Nu era match internațional, în care Chinezul să nu aibe în echipa României cel puțin 7 reprezentanți. La un moment dat, când ne găseam în turneu în Orient, am primit delegație să reprezentăm culorile României în matchul cu Turcia. Și am reușit atunci o victorie care ne-a consacrat definitiv.

„Aceasta este perioada popularității mele în România. De câte ori veneam cu echipa mea la București, publicul mă ovaționa. Și așa putea spune, că fără încurajarea acestui public, nu așa fi putut ajunge acolo unde am ajuns în anii următori.

„Publicul bucureștean m'a făcut jucător mare și oridecâteori vin la București, îmi reamintesc cu drag de momentele pe cari le-am trăit aici.

«La destrămarea Chinezului, am fost ultimul care a plecat»

„Cât am fost eu de plimbăreț în viața mea sportivă, întoarcerea mea la Chinezul m'a legat atât de strâns de club, încât, atunci când a început destrămarea, eu am fost ultimul care a plecat. Conducătorii au început să se certe pe tot felul de motive, iar jucătorii și-au văzut de treabă prin alte cluburi.

„Când am rămas singur, am luat din nou drumul Budapestei. De data aceasta chemat de Ujpest, unde am jucat înaintaș până în 1930.

„Adică, mai bine zis, până a dat peste mine d. Romani dela Juventus. Iar ofertă, pentru București și iar bilet de tren. De data asta am ajuns până în Gara de Nord și cine știe, poate mă răzgândeam în drum spre oraș, dacă cei dela Juventus n'ar fi avut precauțiunea să mă ia dela gară.

„La Juventus am găsit în d. Brunelli pe cel mai corect conducător de club din câți mi-a fost dat să văd. Ii păstrez și acum cea mai vie recunoștință.

Iubesc!...

„Plecarea din București — pentrucă după cum ai văzut eu plec mereu — a fost tristă. A fost cea mai grea despărțire din întreaga mea carieră, pentru că mă obișnuisem cu oamenii de treabă de aici și-mi făcusem din ei adevărați prieteni.

„Când mă gândesc însă că dacă nu plecam atunci, n'aveam fericirea de azi, nu mă căesc...

„Fericit?

„Da, extrem de fericit, pentru că, întors în Timișoara mi-am găsit soția, pe care o iubesc până la divinizare. Ce mă făceam dacă nu mă întorceam?...

„Și, într'adevăr, Wetzer își iubește soția.

Glasul cu care mi-a făcut această confidență nu dădea loc nici unui dubiu...

La nașterea «Ripensiei»

„La Timișoara, foștii conducători ai „Chinezului" au făcut „Ripensia". Doctorul Cornel Lazăr m'a chemat și am venit:

— „Rudi", la Timișoara e de tine. Aici ai învățat foot-ballul și aici ai crescut.

„Se putea să nu primesc?

„Mai ales că mi se ofereau condițiuni avantajoase...

In voiaj de nuntă pe Riviera

„După cum era și natural, am plecat și dela „Ripensia".

„Mă însurasem între timp și țineam să fac o bucurie soției mele. Intro zi i-am spus:

— „Vrei să facem voiajul de nuntă pe Riviera?

— „Cu ce bani?

Cu Chinezul la București

— „Nu te privește!...

„Mi-am făcut geamantanele, mi-am luat soția și iată-mă la Hyeres, frumoasa stațiune maritimă de pe Coasta de Azur. Acolo, jucând football la Clubul local Hyeres, mi-am petrecut alături de soția mea dragă, cele mai frumoase clipe din viață. Am trăit ca în paradis, între dragoste și sport.

Nu știu dacă în Paradis se face sport, dar dragoste sunt convins că se face.

La Ilsa

„Și acum iată-mă la Ilsa. Cum am ajuns, nu mă mai întreba. Nici eu nu știu.

„Am găsit aici oameni de treabă, cari mi-au oferit postul de antrenor și o funcție în birourile fabricei Industria lânii din Timișoara.

— La Ilsa cât timp rămâi?

„Vezi, acum se schimbă povestea. Sunt om însurat, am de toate. Am casă la Timișoara și la primăvară mai clădesc una. De ce să plec? Să fac foame la Belgrad? Spune și d-ta?

— Păi vezi, dragă Rudi, așa ar fi să fie, dacă n'ai fi cum ești. Dar, năravul dracului...

„De data asta pariez. Nu mai plec din Timișoara. Și nici dela Ilsa, atâta vreme cât mă vor ține ei. Sunt om la locul meu.

Avea dreptate. Sub masă, „cadavrele" erau mărturie... vie.

Ce nu înveți la școală

„In tinerețea mea sportivă... adică mai anii trecuți, pentrucă și acum sunt tânăr, dacă-mi plăcea să călătoresc, n'o făceam numai pentru aventură. Vroiam să cunosc lumea, să învăț. Azi, când știu atâtea, la ce bun să mai umblu de colo până colo?

— Și ce ai învățat?

„Mai întâi am învățat să cunosc oamenii. Apoi am învățat câteva limbi străine, pe cari profesorii n'au reușit să mi le bage în cap cu nuiaua...

„Azi știu franțuzește, nemțește, sârbește și bineînțeles, ungurește și românește.

„Câți ani ași fi trebuit să învăț la școală ca să deviu poliglot?

„Foot-ballul m'a învățat fără să simt...

„Apoi am învățat cum să mă port în lumea mare. Da! da!, nu râde. Am avut contact, în viața mea cu oameni sus puși, cu prinți, cu miniștri, cu diplomați. Am fost alături de ei la solemnități și la banchete. Azi, fiul strungarului ceferist dela Timișoara, poate sta la masă cu oricine, fără să se dea în petec...

In pregătirea unui urmaș

„Până una alta mă preocupă fratele meu mai mic. Al treilea Wetzer footballist. Joacă la Banatul. E un jucător care-mi calcă pe urme. In doi trei ani, va fi vedetă și cred că el va rezolva problema înaintașului centru al echipei naționale. Știi, eu nu mă înșel niciodată în această materie.

„Dacă totuși mă voi înșela, am mijloacele mele să rămână un Wetzer mare footballist pentru la primăvară, soția-mi pregătește o surpriză...

— Ce te faci dacă-i fată?

„La asta nu m'am gândit.

„Ba da, mai încerc odată. Ai uitat că noi am fost 16 copii?

L. ROȘIANU

La Montevideo, înaintea matchului cu Peru